

EKSAMENSOPPGAVE I SØK1000

**INNFØRING I SAMFUNNSØKONOMI
INTRODUCTION TO ECONOMICS**

Faglig kontakt under eksamen: Per Tovmo
Tlf.: 5 02 59

Eksamensdato: Torsdag 15. desember 2011
Eksamenssted: Dragvoll
Eksamenstid: 5 timer
Studiepoeng: 15
Tillatte hjelpemidler: Ingen
Sensur: 16. januar 2012

Eksamen består av 3 oppgaver med delspørsmål som alle skal besvares.

Antall sider bokmål: 1

Antall sider nynorsk: 1

Antall sider engelsk: 1

Oppgave 1 (Vekt 40 %)

Betrakt et marked for varen X. Anta at forutsetningene for at vi skal ha perfekt konkurranse er oppfylt.

- Beskriv kort hvordan markedets tilbudskurve fremkommer. Hva kan gi skift i kurven?
- Drøft hva som påvirker helningen til etterspørselskurven og hva som kan skifte kurven.
- Vis og forklar markedslukevekten.
- Anta at det er positive eksterne effekter forbundet med produksjonen av vare X. Vis at markedsløsningen medfører et effektivitetstap og forklar hvorfor det er et tap.
- Hva kan myndighetene gjøre for at vi skal få realisert det kvantum som er det beste for samfunnet?

Oppgave 2 (Vekt 20 %)

Anta at markedet for hybler i Trondheim kan karakteriseres ved perfekt konkurranse. Myndighetene mener prisene for å leie en hybel er for høye og foreslår å innføre en maksimalpris som er lavere enn likevektsprisen i markedet.

- Vis effekten av en slik maksimalpris.
- Diskuter fordeler og ulemper med å innføre en maksimalpris.

Oppgave 3 (Vekt 40 %)

Ta utgangspunkt i modellen

$$(1) Y = C + I + G$$

$$(2) C = A + c(Y - T), \quad A > 0, 0 < c < 1$$

Y er brutto nasjonalprodukt, C er privat konsum, I er private realinvesteringer, G er offentlig kjøp av varer og tjenester, T er netto skatter.

- Forklar relasjonene og determiner modellen.
- Løs modellen for brutto nasjonalproduktet, Y, og forklar multiplikatoreffekten.
- Anta at myndighetene ønsker å øke sitt kjøp av varer og tjenester for å øke aktiviteten i økonomien. Forklar hvordan effekten av dette avhenger av om myndighetene finansierer utgiftsøkningen ved underskudd eller økte skatter.
- Hva menes med automatiske stabilisatorer? Utvid modellen slik at skattesystemet fungerer som en automatisk stabilisator.
- Determiner og løs den nye modellen og forklar forskjellen fra løsningen på oppgave b.

Oppgåve 1 (Vekt 40 %)

Betrakt ein marknad for vara X. Anta at forutsetningene for at vi skal ha perfekt konkurranse er oppfylt.

- Beskriv kort korleis marknadens tilbudskurve fremkommer. Kva kan gi skift i kurva?
- Drøft kva som påverkar hellinga til etterspørselskurva og kva som kan skifte kurva.
- Vis og forklar likevekta i marknaden.
- Anta at det er positive eksterne effekter forbundet med produksjonen av vare X. Vis at marknadsløysninga medfører eit effektivitetstap og forklar kvifor det er eit tap.
- Kva kan myndighetene gjøre for at vi skal få realisert det kvantum som er det beste for samfunnet?

Oppgåve 2 (Vekt 20 %)

Anta at marknaden for hybler i Trondheim kan karakteriseras ved perfekt konkurranse. Myndighetene meiner prisene for å leie ein hybel i Trondheim er for høge og foreslår å innføre ein maksimalpris som er lågare enn likevektsprisen i marknaden.

- Vis effekten av ein slik maksimalpris.
- Diskuter fordeler og ulemper ved å innføre ein maksimalpris.

Oppgåve 3 (Vekt 40 %)

Ta utgangspunkt i modellen

$$(1) Y = C + I + G$$

$$(2) C = A + c(Y - T), \quad A > 0, 0 < c < 1$$

Y er brutto nasjonalprodukt, C er privat konsum, I er private realinvesteringar, G er offentlig kjøp av varer og tjenester, T er netto skatter.

- Forklar relasjonane og determiner modellen.
- Løys modellen for brutto nasjonalproduktet, Y, og forklar multiplikatoreffekten.
- Anta at myndighetene ønsker å øke sitt kjøp av varer og tjenester for å øke aktiviteten i økonomien. Forklar korleis effekten av dette avheng av om myndighetene finansierer utgiftsøkningen ved underskudd eller økte skatter.
- Kva menes med automatiske stabilisatorar? Utvid modellen slik at skattesystemet fungerer som ein automatisk stabilisator.
- Determiner og løys den nye modellen og forklar forskjellen frå løysinga på oppgåve b.

Question 1 (Weight 40 %)

Consider the market for product X. Assume that this market is perfectly competitive.

- a) Present a short description of how we find the market supply curve. What can shift the curve?
- b) What will affect the slope of the demand curve and what can shift the curve?
- c) Find and explain the market equilibrium.
- d) Assume that it is a positive externality associated with production of X. Show and explain the deadweight loss associated with the market equilibrium in this situation.
- e) What can the government do to obtain the optimal quantity of X?

Question 2 (Weight 20 %)

Assume that the market for studio apartments in Trondheim is perfectly competitive. The authorities are concerned that rents are too high and suggest introducing a maximum rent in the market.

- a) Show the result of a maximum rent policy.
- b) Discuss arguments for and against such policy.

Question 3 (Weight 40 %)

Consider the following model:

$$(1) Y = C + I + G$$

$$(2) C = A + c(Y - T), \quad A > 0, 0 < c < 1$$

Y is gross domestic product, C is private consumption, I is real private investments, G is public consumption, T is net taxes.

- a) Explain the relations in the model and determine which variables are exogenous and endogenous.
- b) Solve the model with respect to Y and explain the multiplier.
- c) To boost aggregate demand, the government decides to increase public spending. Discuss if the outcome of this policy depends on whether the increase in spending is financed by running a deficit or by a tax increase.
- d) What is an automatic stabilizer? Extend the model in such a way that taxes act as an automatic stabilizer.
- e) Determine and solve the new model and discuss how the solution differs from the solution found in question b.